

București, Str. Nicolae Tonitza nr. 8A, Sector 3, Tel/Fax: 312 45 28; 312 37 11, e-mail: office@apador.org

ASOCIAȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ÎN ROMÂNIA - COMITETUL HELSINKI

Nr. 57 din 17.04.2014

Către,
AVOCATUL POPORULUI

ASOCIAȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ÎN ROMÂNIA - COMITETUL HELSINKI (APADOR-CH), cu sediul în București, str. Nicolae Tonitza nr.8A, sector 3,

vă adresează solicitarea ca, în temeiul art. 13 al. 1 lit. f din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului,

să sesizați direct Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență nr. 12/2014 privind modificarea Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 206 din 24.03.2014.

MOTIVELE CERERII SUNT URMĂTOARELE:

Considerăm că emiterea Ordonanței de urgență nr. 12/2014 s-a făcut cu încălcarea condițiilor constituționale privind existența unei situații extraordinare care să necesite/justifice adoptarea de îndată/urgentă a unei reglementări cu efecte similare legii de către o altă putere (executivă) decât cea legislativă.

Potrivit art. 115 al. 4 din Constituție, Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență numai în situații extraordinare, a căror reglementare nu poate fi amânată, având obligația de a motiva urgența în cuprinsul acestora.

Întrucât, în lipsa unei definiții legale, sintagma "**situații extraordinare**" nu are un alt înțeles decât cel din limbajul comun (menționat în DEX), se poate trage concluzia că o ordonanță de urgență poate fi adoptată numai în situații:

- cu totul deosebite, care ies din comun
- neobișnuite, nemaipomenite, formidabile, excepționale

De asemenea, înțelesul termenului “**urgentă**”, care se referă la o condiție esențială pentru adoptarea unei astfel de ordonanțe, este tot cel din limbajul comun, respectiv:

- care necesită o rezolvare imediată, care nu poate fi amânat

1. În speță, OUG nr. 12/2014 a fost emisă cu justificarea că este necesar să se pună de acord legile electorale (în principal) cu decizia Curții Constituționale nr. 503/2010 (publicată în Monitorul Oficial nr.353 din 28.05.2010).

Cu alte cuvinte, în anul 2014 a fost emisă o ordonanță “de urgentă” pentru a modifica unele legi în conformitate cu o **decizie veche de 4 ani (din 28.05.2010) a Curții Constituționale**.

Este adevărat că Parlamentul a dat dovadă de pasivitate deși, potrivit art. 117 al. 1 din Constituție, era obligat ca, în termene 45 de zile de la data publicării deciziei Curții Constituționale, să pună de acord dispozițiile legale declarate neconstituționale cu prevederile Constituției.

Dar, Guvernul nu poate invoca această pasivitate a Parlamentului, întrucât primul-ministru, care semnează ordonanța de urgentă, este și parlamentar (deputat), și președinte al partidului care, de circa 2 ani, are cea mai mare pondere în majoritatea parlamentară.

Deci, dacă ar fi dorit respectarea atât a deciziei Curții Constituționale, cât și a rolului Parlamentului de putere legiuitoare, primul-ministru ar fi putut iniția, ca parlamentar (deputat), în perioada 28.05.2010 (data publicării deciziei Curții Constituționale) – 24.03.2014 (data ordonanței de urgentă) un proiect de lege pentru punerea de acord a dispozițiilor legale declarate neconstituționale cu prevederile Constituției.

Considerăm că primul-ministru nu își poate invoca propria culpă în calitate de parlamentar pentru a justifica ocolirea Parlamentului și transformarea Guvernului în legislativ.

2. Faptul că în 6 din cele peste 450 colegii parlamentare se vor organiza alegeri pentru ocuparea locurilor devenite vacante nu constituie o situație extraordinară, nemaipomenită, ieșită din comun.

Dimpotrivă, ține de logica elementară și de minimă cunoaștere a legilor electorale că, odată vacantat un loc de parlamentar, el va trebui ocupat de o altă persoană, potrivit opțiunii alegătorilor.

Acest lucru era cunoscut de toți parlamentarii și de toți membrii Guvernului (unii dintre ei și parlamentari), întrucât așa prevăd legile electorale care, ca orice legi, se prezumă a fi cunoscute de toată lumea, inclusiv de către parlamentari și miniștri.

Prin urmare, niciun oficial, din sfera guvernamentală sau parlamentară (unii din ambele sfere, simultan), nu poate susține că a fost luat prin surprindere de "fenomenul" vacantării a 5-6 colegii într-un an.

Presa a semnalat că, potrivit declarațiilor oficiale, ocuparea locurilor vacante din cele 6 colegii pentru care Guvernul organizează alegeri pe 25 mai 2014 nu reprezintă o situație extraordinară care să necesite o rezolvare de urgență. Guvernul cunoștea că există o problemă legată de vacantarea unor colegii încă din februarie 2013, dar nu a făcut nimic pentru a o rezolva, iar în septembrie 2013, când presa a reluat acest subiect, răspunsul a fost același, că nu este vorba despre o problemă urgentă.

În acest sens, presa a semnalat, în septembrie 2013, că Autoritatea Electorală Permanentă a înaintat Guvernului, de două ori, în lunile februarie și iunie 2013, proiecte de hotărâri pentru organizarea de alegeri parțiale în colegiile vacante, dar Guvernul a ignorat propunerile Autorității Electorale Permanente, considerând că nu este oportun să organizeze atunci alegeri parțiale (articolul intitulat "*Guvernul încalcă legea pentru a ține colegiul lui Voiculescu la sertar. Autoritatea Electorală a propus oficial de două ori data alegerilor, dar a fost IGNORATĂ*" publicat la data de 23.09.2013 pe siteul Gandul.info, la adresa: <http://www.gandul.info/politica/guvernul-incalca-legea-pentru-a-tine-colegiul-lui-voiculescu-la-sertar-autoritatea-electoral-a-propus-oficial-de-doua-ori-data-alegerilor-dar-a-fost-ignorata-11374189>)

De asemenea, presa a relatat că, în urmă cu 6 luni, în luna septembrie 2013, primul-ministru a afirmat că organizarea de alegeri în colegiile vacante (atunci erau 5) **nu reprezintă o urgență** și că președintele Camerei Deputaților, Valeriu Zgonea, a sintetizat poziția USL în următoarea frază: "*Discutăm de alegeri parțiale când Parlamentul pierde jumătate plus unu din numărul total*" (articolul intitulat "*Adevărata „URGENȚĂ” pentru care Guvernul Ponta a schimbat pe șest legea electorală*" publicat la data de 24.03.2014 pe siteul Gandul.info, la adresa: <http://www.gandul.info/politica/adevarata-urgenta-pentru-care-guvernul-ponta-a-schimbat-pe-sest-legea-electoral-a-12315672>).

În consecință, vă solicităm să rețineți că Guvernul nu a prezentat în mod clar, observabil și verificabil, care sunt elementele obiective care caracterizează sau definesc drept extraordinară situația care ar justifica adoptarea acestei ordonanțe de urgență. Situația prezentată de Guvern este una obișnuită, a unei reglementări ce se poate motiva doar prin oportunitate, nu și prin urgență; eventual, prin indolență. Or, oportunitatea și/sau comoditatea reglementării prin ordonanțe în loc de legi, nu pot fi invocate ca justificări temeinice pentru adoptarea de ordonanțe de urgență.

După cum chiar reprezentatii Guvernului și Parlamentului au afirmat public, organizarea de alegeri parțiale în 5 sau 6 colegii (din peste 450) **nu reprezintă o urgență și nici o necesitate de prevenire a unei iminente afectări grave a interesului public.** Afirmațiile sunt credibile, deoarece Parlamentul (588 deputați și senatori) poate funcționa în bune condiții fără 5-6 persoane și nu s-a ajuns în situația –cu adevărat

extraordinară- în care numărul parlamentarilor a scăzut la "jumătate plus unu" față de numărul total.

Pe lângă aceste argumente, trebuie avut în vedere și pericolul pentru o societate democratică reprezentat de tendința de încălcare de către Guvern, indiferent de componența sa, a prevederilor art. 115 al. 4 din Constituție, **prin transformarea ordonanței de urgență dintr-o cale extraordinară și, de aceea, extrem de rară, de legiferare, într-un mijloc obișnuit, comun și frecvent prin care, practic, Parlamentul este înlocuit de Guvern în exercitarea funcției de legiuitor.**

Astfel, după revizuirea Constituției din 2003, guvernele care s-au succedat au emis în **ultimii 10 ani (2004 - 2013) un număr total de 1.453 ordonanțe de urgență, în medie 145 ordonanțe de urgență pe an, după cum urmează:**

-2004	- 142	ordonanțe de urgență
-2005	- 210	
-2006	- 138	
-2007	- 157	
-2008	- 228	
-2009	- 111	
-2010	- 131	
-2011	- 125	
-2012	- 96	
-2013	- 115	

Rezultă că în România, în ultimii 10 ani, statul s-a aflat în situații extraordinare, neobișnuite, ieșite din comun, din 3 în 3 zile, iar fiecare dintre aceste situații extraordinare (nepercepute decât de către Guvern, probabil în baza unui simț special) au generat câte o ordonanță de urgență.

Este în mod evident neverosimil că statul roman, stat democratic și membru al Uniunii Europene, a întâmpinat din 3 în 3 zile, în ultimii 10 ani, situații excepționale, extraordinare, care i-au permis Guvernului ca, tot din 3 în 3 zile, să ia locul Parlamentului și să legifereze prin ordonanțe de urgență.

Singura explicație logică a abundenței de ordonanțe de urgență este că nici Parlamentul, nici Avocatul Poporului și nici Curtea Constituțională nu au acordat atenția cuvenită verificării îndeplinirii condiției existenței situației extraordinare care să justifice adoptarea unei ordonanțe de urgență. Practic, autoritățile publice au ignorat și, astfel, au lăsat fără aplicare textul art. 115 al. 4 din Constituție, al cărui rost era și este de a limita excesul de zel al Guvernului în emiterea de ordonanțe de urgență.

Urgența nu trebuie identificată cu nerăbdarea Guvernului de a legifera, pe motiv că Parlamentul e prea lent, ci trebuie să rezulte dintr-o situație extraordinară verificabilă în mod obiectiv, similară forței majore (eveniment străin de

voința/culpa Guvernului, imprevizibil, invincibil și inevitabil) și care, în lipsa unei reglementări imediate, prejudiciază grav interesul public.

În acest sens, a se vedea pct. 3 și 4 ale **OPINIEI CONCURENTE** la Decizia Curții Constituționale nr. 55 din 5 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial nr.136 din 25 februarie 2014.

În raport de motivele expuse mai sus, vă solicităm să sesizați direct Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Ordonanței de urgență nr. 12/2014 privind modificarea Legii nr. 35/2008 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului și pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 și a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, **întrucât adoptarea acestora s-a făcut cu încălcarea art. 115 al. 4 din Constituție.**

De asemenea, vă solicităm să ne comunicați modul de soluționare a prezentei cereri.

ANEXĂM:

-printul articolului intitulat "*Guvernul încalcă legea pentru a ține colegiul lui Voiculescu la sertar. Autoritatea Electorală a propus oficial de două ori data alegerilor, dar a fost IGNORATĂ*" publicat la data de 23.09.2013 pe siteul Gandul.info

-printul articolului intitulat "*Adevărata „URGENTĂ” pentru care Guvernul Ponta a schimbat pe șest legea electorală*" publicat la data de 24.03.2014 pe siteul Gandul.info

Vă mulțumim.

Director executiv,
Maria-Nicoleta Andreescu

voluntarilor guvernului, asigurându-le în viață și în vârstă de bătrânețe și în caz de boală, de invaliditate și de deces, prin asigurarea lor în vederea plății pensiilor de bătrânețe și de invaliditate și de deces.

În scopul realizării acestor obiective, Guvernul României a emis prezenta hotărâre privind aprobarea planului de activitate și de buget al Serviciului Național de Pensii de Bătrânețe și de Invaliditate pentru anul 2014.

În raport de motivele expuse mai sus, vă solicităm să vă asigurați de realizarea în condiții de eficiență și de calitate a activității Serviciului Național de Pensii de Bătrânețe și de Invaliditate pentru anul 2014, în conformanță cu planul de activitate și de buget aprobat prin prezenta hotărâre. De asemenea, vă solicităm să asigurați în cadrul activității desfășurate în anul 2014, în conformanță cu planul de activitate și de buget aprobat prin prezenta hotărâre, realizarea obiectivelor stabilite în prezenta hotărâre.

ANEXA

Planul de activitate și de buget al Serviciului Național de Pensii de Bătrânețe și de Invaliditate pentru anul 2014, aprobat prin prezenta hotărâre, este prezentat în anexa la prezenta hotărâre.

Planul de activitate și de buget al Serviciului Național de Pensii de Bătrânețe și de Invaliditate pentru anul 2014, aprobat prin prezenta hotărâre, este prezentat în anexa la prezenta hotărâre.

Articolul IV

Director executiv,
Mădălina Andreescu

